

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/272/2015
Identifikačné číslo spisu:	5111234433
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5111234433.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : D. U., B., zastúpený Mgr. Ivanom Petkovom, advokátom v Bratislave, Na vřšku 12, proti žalovanej : Stredoslovenská energetika, a.s., so sídlom Pri Rajčianke 8591/4B, Žilina, o určenie neplatnosti výpovede, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 18 Cpr 1/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 17. septembra 2014 sp. zn. 7 CoPr 8/2014

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina rozsudkom zo 4. apríla 2014 č. k. 18 Cpr 1/2011-563 zamietol žalobný návrh žalobcu, ktorým sa domáhal určenia, že výpoveď daná mu žalovanou podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, doručená dňa 2.5.2011 je neplatná.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že návrhu žalobcu nevyhovelo, keďže výpoveď zo dňa 2.5.2011 posúdil ako platnú. Nepochybne bolo prijaté rozhodnutie predstavenstva žalovanej zo dňa 26.1.2011 o organizačnej zmene, v dôsledku čoho bolo zrušené okrem iného aj pracovné miesto žalobcu, ktorému boli ponúknuté voľné miesta. Tieto však neprijal a taktiež odmietol skončiť pracovný pomer dohodou (z listín vyplýva, že žiadal vyššie odstupné). Preto mu bola daná výpoveď dňa 2.5.2011, ktorá bola vopred prerokovaná so zástupcami zamestnancov a to dňa 29.4.2011. Tvrdenia žalobcu o nejakom osobnom konflikte s generálnym riaditeľom neboli súdu jednoznačne preukázané a to ani v takej miere, aby súd posúdil organizačnú zmenu za údajnú „likvidáciu“ žalobcu. Tvrdenia žalobcu o tom, že mu bol zrušený cestovný príkaz sú irelevantné a nezistil ani žiadny súvis medzi osobnými vzťahmi a organizačnou zmenou, pričom takéto tvrdenia žalobcom boli vykonaným dokazovaním vyvrátené, čo vyplýva aj z toho, že zo strany žalovanej bola snaha sa so žalobcom dohodnúť - boli ponúknuté voľné miesta žalobcovi. Dokonca bol úspešný vo výberovom v konaní, avšak žalobca bol ten, čo miesto neprijal. Žalovaná sa chcela dohodnúť na skončení pracovného pomeru dohodou, v dôsledku čoho by bolo vyplatené žalobcovi odstupné v oveľa vyššej výške než pri výpovedi, pričom bolo zrejmé, že k organizačnej zmene dôjde bez ohľadu na to. Teda, ak by boli pravdivé tvrdenia žalobcu o nejakých jeho osobných konfliktoch s generálnym riaditeľom a k o dôvod zrušenia pracovného miesta a jeho

„likvidácie“, neboli by mu ponúkané vyššie uvedené možnosti zo strany žalovanej, ako ani jeho úspešnosť vo výberovom konaní. Súd ďalšie dokazovanie nevykonával, nakoľko to nepovažoval za potrebné pre zistenie skutkového stavu, pričom konanie je kontradiktórne, teda je na účastníkoch navrhovať dôkazy, avšak nenavrhovali už žiadne dôkazy okrem dôkazu - zvukový záznam. Čo sa týka nevykonania dôkazu - zvukového záznamu z jednotlivých rokovaní, tieto žalobca zabezpečil bez vedomia a súhlasu prítomných osôb na daných rokovaniach, pričom nešlo o žiadne oficiálne rokovania, ale len o nejakú diskusiu, na ktorú bol prizvaný aj žalobca, nakoľko sa išlo rozhodovať o organizačnej zmene, ktorá sa týkala aj žalobcu. Žalovaná sa chcela zachovať k nemu korektne, keďže pracoval dlhšiu dobu u žalovanej, preto danú organizačnú zmenu a ďalší postup chceli s ním prediskutovať, a to neoficiálne, čo vyplýva aj z predložených prepisov zvukového záznamu. Tieto záznamy však neboli získané legálnou cestou a dotknuté osoby nedali súhlas s vykonaním takeéhoto dôkazu, nakoľko by došlo k porušeniu § 12 Občianskeho zákonníka. Súd poukazuje na to, že nejde o právnickú osobu ale o fyzické osoby, ktoré sú síce zamestnancami žalovanej, avšak pri daných rokovaniach nevystupovali ako právnická osoba. V danom prípade nemožno postupovať totožne ako v trestnom konaní a nie je možné ani aplikovať rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky predložené žalobcom, ktoré sa týkajú práve trestného konania. V danom prípade dotknuté osoby oznámili súdu, že nesúhlasia s vykonaním takeéhoto dôkazu. Napriek tomu prepisy týchto zvukových záznamov sú obsahom spisu. Poukazoval na to, že z daných prepisov nevyplýva dôvod skončenia pracovného pomeru, či zrušenie pracovného miesta, a to ani dôvod tvrdený žalobcom. Opakovane uvádza, že z prepisov vyplýva len akási diskusia zainteresovaných osôb, aby si vydiskutovali, či vyriešili určité problémy.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 17. septembra 2014 č. k. 7 CoPr 8/2014-721 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Vyslovil, že žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd na základe rozsiahleho dokazovania riadne zistil skutkový stav, skutkové okolnosti vyhodnotil spôsobom uvedeným v § 132 O.s.p. a správne dospel k právnomu záveru, keď žalobný návrh žalobcu na určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 2.5.2011 ako nedôvodný zamietol. Plne sa stotožnil s vyhodnotením skutkového stavu ako aj so zaujatým právnym záverom okresného súdu, na ktoré v dôvodoch svojho rozsudku odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Považoval za významné sa vyjadriť k odvolacím dôvodom žalobcu proti rozsudku okresného súdu, ktorým je krajský súd v odvolacom konaní viazaný, a ktoré sú významné k právnomu posúdeniu veci okresným súdom ako aj na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu.

V danej veci z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobcovi ako zamestnancovi zo strany žalovanej ako zamestnávateľa bola daná výpoveď z pracovného pomeru podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce z dôvodu, že žalobca ako zamestnanec sa stal nadbytočným. V danom prípade k organizačnej zmene došlo na základe rozhodnutia predstavenstva SSE, a.s. č. 202/17 zo dňa 26.1.2011, ktoré nadobudlo účinnosť 1.5.2011, ktorým rozhodlo o zrušení pracovného miesta žalobcu - vedúceho odboru Rozvoja podnikania v Žiline z dôvodu zníženia počtu projektov z titulu ich ukončenia, ako aj zlepšenia organizácie, stratégie podnikania a zvýšenia efektívnosti riadenia sekcie Regulácia, stratégia a rozvoj podnikania. V kontexte uvedeného, bolo povinnosťou okresného súdu z hľadiska úplnosti zistenia skutkového stavu ustáliť, či takéto rozhodnutie učené bolo a či ho učinil zamestnávateľ. Rozhodnutie o organizačnej zmene súd nepreskúmava z materiálnej (obsahovej) stránky. Výber nadbytočného zamestnanca prislúcha výlučne zamestnávateľovi, ani súd nemôže preskúmať správnosť tohto výberu zo strany zamestnávateľa. V konaní nebola zo strany žalobcu tvrdená a ani preukazovaná skutočnosť, že by napríklad po zrušení pracovného miesta žalobcu bolo vytvorené nové pracovné miesto s rovnakou pracovnou náplňou a podobne. V uvádzanej súvislosti správne okresný súd v konaní z hľadiska preukazovania tvrdenia žalobcu o „nedôvodnosti a účelnosti“ rozhodnutia predstavenstva SSE, a.s. č. 202/17 zo dňa 26.1.2011, nevykonával dokazovanie navrhnutými dôkazmi - e-mailovou komunikáciou ohľadom motívu žalovanej skončiť so žalobcom pracovný pomer, prepisom zvukových nahrávok zo dňa 26.1.2011, 2.5.2011 a 25.8.2011. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal aj na ustálenú judikatúru uvedenú v R 37/1993, R 125/1999 a R 6/2000. Zdôraznil, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníkovi konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia

vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/1997). Súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že (prípadne) nevykonával navrhnuté dokazovanie (§ 120 O.s.p.) alebo nesprávne vyhodnotil niektorý z vykonaných dôkazov (§ 132 O.s.p.); jeho rozhodnutie môže byť síce z tohto dôvodu vecne nesprávne, ale to ešte samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia (viď rozhodnutia NS SR uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 42/1993).

Aj v danom prípade, pokiaľ okresný súd rozhodol, že nevykoná dokazovanie oboznámením sa s e-mailovou komunikáciou, prepisom zvukových nahrávok zo dňa 26.1.2011, 2.5.2011 a 25.8.2011, nedošlo takýmto spôsobom k odňatiu možnosti účastníkovi konať pred súdom a nemalo to za následok ani neúplné zistenie skutkového stavu, ktoré by viedlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci vo vzťahu k posúdeniu dôvodnosti vykonanej organizačnej zmeny žalobcu, na základe rozhodnutia predstavenstva SSE, a.s. č. 202/17 zo dňa 26.1.2011, ktorým bolo rozhodnuté o zrušení pracovného miesta žalobcu. V kontexte uvedeného nemala vplyv na úplnosť zisteného skutkového stavu ani skutočnosť, že žalobca (jeho právny zástupca) sa osobne nezúčastnil pri výsluchu svedka X. C., ku ktorému došlo pred dožiadaným súdnym orgánom vo Francúzsku z dôvodu, že o termíne výsluchu svedka nebol súdom upovedomený. Z obsahu spisu je jednak zrejmé, že žalobca v priebehu konania pred prvostupňovým súdom uvedený procesný postup súdu nenamietal (uvedená námietka bola uplatnená v odvolacom konaní), pričom ani z obsahu odvolania žalobcu proti rozsudku okresného súdu nevyplýva, čím neúčast' žalobcu pri výsluchu prispela k neúplnosti zisteného skutkového stavu, ako aj následného právneho posúdenia veci.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva (okresný súd správne zistené skutkové okolnosti vyhodnotil v rozsudku spôsobom uvedeným v § 157 ods. 2 O.s.p.), že pred daním výpovede boli ponúknuté žalobcovi konkrétne pracovné miesta, bol mu daný dostatočný časový priestor k tomu, aby sa k ponúknutým voľným pracovným miestam vyjadril a tieto následne prijal. Žalobca skutočnosť osobného rokovania o voľných pracovných miestach nepoprel, o čom svedčí aj záznam z ústneho prerokovania z 29.3.2011. Z výsledkov vykonaného dokazovania nevyplýva, že by ponuka uvedených vhodných pracovných miest nebola daná ani k času dania výpovede t. j. k 2.5.2011. Ak zo strany žalovanej ako zamestnávateľa takáto ponuka bola vykonaná a žalobca ani jednu z vykonaných ponúk neprijal, v kontexte podmienok uvedených v § 63 ods. 2 písm. b/ Zákonníka práce je takýto prejav vôle potrebné vykladať tak, že žalobca nebol ochotný prejsť na inú, pre neho vhodnú ponúkanú prácu. Zhodne so záverom okresného súdu dospel k záveru, že k prerokovaniu výpovede zo dňa 2.5.2011 došlo so zástupcami zamestnancov - základnej organizácie ZO ECHOZ SSE, a.s. dňa 29.4.2011. Z obsahu písomného záznamu „PREROKOVANIA VÝPOVEDE Z PRACOVNÉHO POMERU“ zo dňa 29.4.2011 vyplýva, že výpoveď bola prerokovaná na základe organizačnej zmeny uskutočnenej rozhodnutím predstavenstva SSE, a.s. zo dňa 26.1.2011, ktorá sa týkala zrušenia pracovného miesta vedúceho odboru Rozvoja podnikania s platnosťou od 1.5.2011 a že sa jedná o prerokovanie výpovede zo strany zamestnávateľa z dôvodu § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce pre nadbytočnosť zamestnanca D. U.. Z uvedeného je zrejmé, že skutočnosti uvádzané v prerokovaní výpovede z 29.4.2011 sa zhodujú s o skutkovými dôvodmi, na základe ktorých došlo k rozviazaniu pracovného pomeru žalovanej so žalobcom, na základe výpovede z 2.5.2011.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p., ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) a ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. (rozsudok odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci). Namietal, že prvostupňový súd znemožnil žalobcovi účasť pri vykonaní dôkazu výsluchom svedka X. C. dožiadaným súdom vo Francúzsku dňa 9.4.2013 v rozpore s jeho právom podľa čl. 11 bod 1 Nariadenia rady (ES) č. 1206/2001 z 28. mája 2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach v spojení s § 122 ods. 2 druhá veta O.s.p. Uvedeného sa prvostupňový súd dopustil tým, že žalobcu ani jeho právneho zástupcu neinformoval vopred o čase a mieste tohto úkonu tak, aby bolo zachované právo žalobcu (alebo jeho právneho zástupcu byť podľa svojho uváženia prítomný na takto vykonávanom dokazovaní a robiť procesné návrhy, prípadne klásť svedkovi otázky). Z dôvodu nedostatku riadneho odôvodnenia a absencie právnej argumentácie v rozhodnutí odvolacieho súdu a tiež v rozhodnutí prvostupňového súdu v podstatných otázkach má za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a súčasne, že postupom

odvolacieho súdu ako aj prvostupňového súdu došlo k odňatiu možnosti žalobcovi konať pred súdom. Má za to, že odvolací súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu (čl. 2 a § 13 ods. 2 Zákonníka práce) a súčasne nedostatočne zistil skutkový stav v dôsledku nevykonania navrhovaných dôkazov, čo taktiež zakladá dôvod na zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 2 prvá veta O.s.p. Súčasne sa domnieva, že rovnakými vadami je postihnuté rozhodnutie prvostupňového súdu, čo odôvodňuje aj jeho zrušenie dovolacím súdom v súlade s § 243b ods. 3 prvá veta O.s.p. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhla dovolanie žalobcu zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť (len) právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho práva úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky je v dovolacom konaní oprávnený rozhodnutia odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov, ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd tu nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd - na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu - nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. (procesne) prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci s a už prv

právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a prípadne nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorých procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že postupom prvostupňového súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom tým, že žalobcu ani jeho právneho zástupcu neinformoval vopred o čase a mieste úkonu výsluchu svedka X. C. dožiadaným orgánom vo Francúzsku dňa 9.4.2013, pričom predmetnú vadu neodstránil ani odvolací súd.

Zo spisu je zrejmé (č. l. 205, 206), že okresný súd požiadal o vykonanie dôkazu - výsluch svedka v zmysle čl. 4 nariadenia Rady (ES) č. 1206/2001 z 28.5.2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 174 z 27.6.2001, s. 1) občana Francúzskej republiky X. C., príslušný orgán Francúzskej republiky. V prílohe k dožiadaniu okrem otázok, na ktoré navrhoval vypočuť svedka požiadal príslušný orgán Francúzskej republiky, aby termín výsluchu oznámili právnemu zástupcovi žalobcu a právneho zástupcu žalovanej vopred v predstihu v prípade, ak by chceli byť prítomní pri výsluchu tohto svedka. Súd prvého stupňa tak postupoval v súlade s Nariadením rady ES č. 1206/2001 z 28. mája 2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach, kde v Kapitole II, oddiel 3, čl. 11 bod 1 sa uvádza, že ak to upravuje právny poriadok členského štátu dožadujúceho súdu majú účastníci a ich prípadní právni zástupcovia právo byť prítomní na vykonaní dôkazu dožiadaným súdom. V bode 4 predmetného článku sa uvádza, že dožiadaný súd informuje na tlačive F v prílohe účastníkov a ich prípadných právnych zástupcov o čase a mieste vykonania dôkazu a v odôvodnených prípadoch o podmienkach ich účasti. Tým, že príslušný francúzsky orgán napriek žiadosti Okresného súdu Žilina o oznámenie termínu výsluchu svedka zástupcovi žalobcu a právneho zástupcu žalovanej takto neučinil, nedošlo postupom Okresného súdu Žilina k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Zo strany dožadujúceho Okresného súdu Žilina došlo k splneniu všetkých podmienok v súlade s príslušnou smernicou Nariadenia rady ES č. 1206/2001 z 28. mája 2001. Dovolací súd poznamenáva, že žalobca odo dňa doručenia prekladu zápisnice o výsluchu svedka až do dňa podania odvolania voči prvostupňovému rozhodnutiu postup súdu nijako nerozporoval ani nenamietal, že nebol pri výsluchu svedka prítomný, hoci prebehli ďalšie konania, na ktorých mal tento účastník možnosť uplatniť svoje procesné práva.

Dovolateľ v dovolaní ďalej namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom aj tým, že súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie prepisom zvukových záznamov.

Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom zaujal názor, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, v ktorom uviedol, že nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo samo osebe neznamená odňatie možnosti konať pred súdom. Pri úvahe o tom, ktoré navrhované dôkazy vykona, súd berie na zreteľ, k preukázaniu ktorej konkrétnej skutkovej okolnosti je dôkaz navrhovaný. Súd nevykoná dôkazy, ktoré nie sú pre posúdenie veci relevantné a nemôžu smerovať k zisteniu skutočností predvídaných skutkovou podstatou právnej normy, ktorú treba na danú vec aplikovať. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nevykonaním všetkých žalobcom navrhovaných dôkazov nebola žalobcovi odňatá možnosť pred súdmi konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolateľ v dovolaní ďalej namietal, že konanie je postihnuté vadou založenou na nedostatočnom odôvodnení (resp. nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p.), čo súčasne zakladá porušenie jeho práv na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru) v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, neurčitost', nezrozumiteľnosť a nevyporiadanie sa so všetkými jeho odvolacími námietkami a námietkami uvádzanými v konaní a preto v konaní v konečnom dôsledku vec nesprávne právne posúdil.

Pokiaľ žalobca namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov s a m á uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplýva i z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p. m. m. I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal v o svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie

konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p.) spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, čo platí tak pre rozsudok prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O.s.p.), ako aj pre rozsudok odvolacieho súdu (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi.

Súdy oboch stupňov jasne a dostatočne vysvetlili právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietli. Zhodli sa na tom, že v danom prípade k organizačnej zmene došlo na základe rozhodnutia predstavenstva SSE, a.s. č. 202/17 zo dňa 26.1.2011, ktoré nadobudlo účinnosť od 1.5.2011, ktorým sa rozhodlo o zrušení pracovného miesta žalobcu - vedúceho odboru Rozvoja podnikania v Žiline z dôvodu zníženia počtu projektov z titulu ich ukončenia ako aj zlepšenia organizácie, stratégie podnikania, zvýšenia efektívnosti riadenia sekcie Regulácia, stratégia a rozvoj podnikania. Vychádzali z toho, že žalobca nebol ochotný prejsť na inú, pre neho vhodnú prácu, ktorú mu žalovaná ponúkala v mieste, ktoré bolo dohodnuté ako miesto výkonu práce. Pred daním výpovede boli ponúknuté žalobcovi konkrétne pracovné miesta a bol mu daný dostatočný časový priestor k tomu, aby sa k ponúkaným voľným pracovným miestam vyjadril a tieto následne aj prijal. Žalobca skutočnosť osobného rokovania o voľných pracovných miestach nepoprel, o čom svedčí aj záznam z ústneho prerokovania z 29.3.2011. Ak zo strany žalovanej ako zamestnávateľa takáto ponuka bola vykonaná a žalobca ani jednu z vykonaných ponúk neprijal, v kontexte podmienok uvedených v § 63 ods. 2 písm. b/ Zákonníka práce je takýto prejav vôle potrebné vykladať tak, že žalobca nebol ochotný prejsť na inú pre neho vhodnú ponúkanú prácu. K prerokovaniu výpovede zo dňa 2.5.2011 došlo so zástupcami zamestnancov - základnej organizácie ZO ECHOZ SSE, a.s. dňa 29.4.2011. Z obsahu písomného záznamu „prerokovania výpovede z pracovného pomeru“ zo dňa 29.4.2011 vyplýva, že výpoveď bola prerokovaná na základe organizačnej zmeny uskutočnenej rozhodnutím predstavenstva SSE, a.s. zo dňa 26.1.2011, ktorá sa týkala zrušenia pracovného miesta vedúceho odboru Rozvoja podnikania s platnosťou od 1.5.2011, a že sa jedná o prerokovanie výpovede zo strany zamestnávateľa z dôvodu § 63 ods. 1 a písm. b/ Zákonníka práce pre nadbytočnosť zamestnanca D. U. . Skutočnosti uvádzané v prerokovaní výpovede z 29.4.2011 sa zhodujú so skutkovými dôvodmi, na základe ktorých došlo k rozviazaniu pracovného pomeru žalovanej so žalobcom na základe výpovede z 2.5.2011. Pokiaľ žalobca v odvolacom konaní zotrval na svojej argumentácii aj odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti žaloby z uvádzaných dôvodov, ponúkol dostatočné vysvetlenie toho, prečo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať argumentáciu odvolateľa (žalobcu).

Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003).

Právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov je relevantným dovolacím dôvodom, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov však nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. lebo (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie vecí súdom účastníkovi konania neznemožní realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010).

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že v konaní mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu nevyplyva z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Dovolanie preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolateľom uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní nebol žalobca úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanej (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.